

Єрко Галина

викладач-методист, голова циклової комісії суспільних та художньо-мистецьких дисциплін Луцького педагогічного фахового коледжу комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж»

Волинської обласної ради,

м. Луцьк, Україна

ORCID: 0000-0002-7637-8558

e-mail: ierko_galy@ukr.net

Курчаба Олександр

старший викладач, викладач циклової комісії суспільних та художньо-мистецьких дисциплін Луцького педагогічного фахового коледжу комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж»

Волинської обласної ради,

м. Луцьк, Україна

ORCID: 0000-0001-7427-8863

e-mail: kurcabaoleksandr@gmail.com

Луцюк Юлія

викладач циклової комісії суспільних та художньо-мистецьких дисциплін Луцького педагогічного фахового коледжу комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради,

м. Луцьк, Україна

ORCID: 0000-0002-7628-4586

e-mail: ulialucuk@gmail.com

Філюк Оксана

викладач циклової комісії суспільних та художньо-мистецьких дисциплін Луцького педагогічного фахового коледжу комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради,

м. Луцьк, Україна

ORCID: 0000-0001-8107-368X

e-mail: filuav5@gmail.com

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНОЇ ПЛАТФОРМИ МОЗАІК В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ СУСПІЛЬСТВОЗНАВЧИХ ДИСЦИПЛІН

Анотація. У статті проаналізовано властивості інтерактивної платформи Mozaik та специфіка її використання в освітньому процесі суспільствознавчих дисциплін. Досліджено дидактичну значущість медіазасобів. Зазначено, що їхнє використання активізує пізнавальну діяльність особистості, поглиблює сприйняття нової інформації, що в цілому підвищує ефективність та якість навчання. Наголошено, що програмний комплекс mozaBook можна застосовувати на всіх етапах лекційних та практичних занять суспільствознавчих дисциплін, а також організації самостійної роботи студентів з методики навчання

громадянської та історичної освітньої галузі. Схарактеризовано багатофункціональний характер платформи Mozaik, зокрема, організаційно-методичний супровід навчання суспільствознавчих дисциплін, здатність реалізовувати практичні цілі навчання, урізноманітнення способів організації групової та індивідуальної роботи здобувачів освіти, застосування різних медіапродуктів (цифрових ресурсів) для формування інформаційно-комунікаційної, громадянської та соціальної компетентностей студентів. Доведено, що інтерактивна платформа Mozaik зі своїми допоміжними складниками дозволяє провести заняття інформативно, пізнавально й доступно для здобувачів освіти.

Ключові слова: інтерактивна платформа Mozaik, програмний комплекс mozaBook, сайт mozaWeb, інструменти mozaBook, дидактичні матеріали.

Постановка проблеми. У Законі України «Про освіту» визначено, що «фахова передвища освіта спрямована на формування та розвиток освітньої кваліфікації, що підтверджує здатність особи до виконання типових спеціалізованих завдань у певній галузі професійної діяльності, пов'язаних з виконанням виробничих завдань підвищеної складності ...» (Верховна Рада України, 2017).

У сучасних дослідження освітній простір розглядається як цілісна й динамічна система, багатофункціональне утворення, що в рамках єдиних базових стандартів забезпечує взаємозалежність та взаємодію усіх складових освітнього процесу. Сьогодні перед закладами вищої освіти постає завдання, що пов'язане з формуванням і розвитком інформаційного освітнього середовища та підготовкою майбутніх педагогів, здатних ефективно використовувати ці технології на практиці.

Аналіз останніх досліджень з проблеми. Проблематика використання ІКТ в освітньому середовищі на сьогодні опрацьована в достатньому обсязі. Наприклад, В. Кремінь та В. Ільїн (Кремінь, Ільїн, 2020) висвітлюють креативність та особливості застосування візуальної грамотності в освітньому процесі. Л. Хоружа, В. Прошкін, О. Глушак (Хоружа, Прошкін, Глушак, 2020) аналізують особливості компетентнісного розвитку викладачів вищої школи засобами цифрових технологій, виокремлюючи інноваційну та цифрову. Л. Деркач та Л. Констанкевич (Деркач, Констанкевич, 2020) розглядають можливості застосування програмного комплексу mozaBook на різних етапах засвоєння навчального матеріалу з філологічних дисциплін.

Окрім того, сучасним тенденціям застосування ІКТ щодо створення моделі хмарного освітнього середовища присвячено праці М. Шишкіної (Шишкіна, 2015), П. Шевчука (Шевчук, 2019), С. Литвинової (Литвинова, 2015) та ін.

Незважаючи на вагомі доробки зі специфіки застосування ІКТ в освітньому просторі, досі в повному обсязі не досліджено можливості інтерактивної платформи Mozaik як складника освітнього процесу на

заняттях із суспільствознавчих дисциплін, що й зумовило актуальність нашої розвідки.

Мета статті – проаналізувати інтерактивну платформу Mozaik, а саме: програмний комплекс mozaBook і сайт mozaWeb; показати дидактичні функції використання зазначених ресурсів під час проведення занять з історії, мистецтва та захисту України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Використання платформи Mozaik ефективно при проведенні лекційних та практичних занять з різних суспільствознавчих дисциплін, а також у процесі організації самостійної роботи студентів з методики навчання громадянської та історичної освітньої галузі. Ефективним буде як використання можливостей існуючого контенту, так і вбудованих додатків, зокрема програми mozaBook. У хмарному середовищі mozaWeb зберігається інформація для подальшого її використання на інших пристроях при проведенні аудиторних занять.

Завдання розвідки – окреслити можливості застосування програми mozaBook і сайту mozaWeb як об'єкта навчальної взаємодії під час вивчення студентами дисциплін з історії, культурології та захисту України.

Програма mozaBook має безліч переваг. Викладач може демонструвати і підбирати різні типи вправ у підручнику до певної теми з будь-якого освітнього предмета, робити потрібні закладки, переміщувати фрагменти тексту з підручника в зошит, додавати нотатки та ін.

Наведемо приклад використання інструментів mozaBook під час вивчення постаті Івана Мазепи в контексті суспільних дисциплін та предмета «Захист України» (рис. 1).

Рис. 1. Використання інструментів mozaBook

Студенти, визначаючи вагомість історичної та сучасної події для людини й суспільства, пов'язаної з життям Івана Мазепи, а для чіткого розпізнавання історичної особи використовують інструмент «Портретна галерея», та роблять власну підбірку зображень, пов'язаних із цією історичною постаттю.

Зорієнтуватися в хронології взаємозв'язків Івана Мазепи з попередниками чи сучасниками нам допоможе інструмент «Машина часу», який уможливорює демонстрацію знань про конкретних осіб у межах історичних епох, а також встановлення взаємозв'язків між подіями, явищами, процесами, вчинками людей, наведення конкретних прикладів (рис. 2).

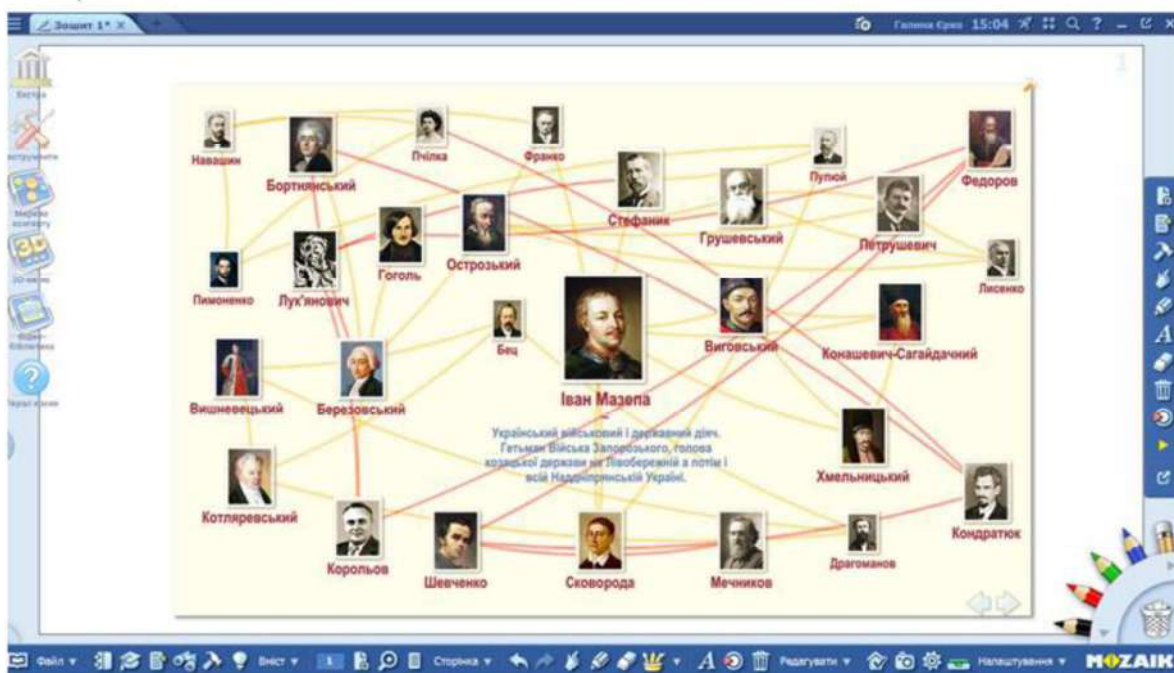

Рис. 2. Використання інструмента «Машина часу»

Іван Мазепа – постать, яка неоднозначно оцінюється та сприймається в різних країнах світу. Тож для пояснення багатовимірності історичних процесів, пов'язаних із конкретною особою, використовуємо інструмент «Країни».

Для того, щоб співставити історичні факти з життям і діяльністю Івана Мазепи та географічним простором, застосовуємо інструмент «miniMap».

Відразу після пояснення теоретичного матеріалу за допомогою додатка mozaBook можемо перевірити рівень засвоєння знань здобувачами освіти. Для цього в меню «Інструменти» обираємо ті засоби перевірки знань, які, на переконання викладача, є найбільш доцільними (рис. 3).

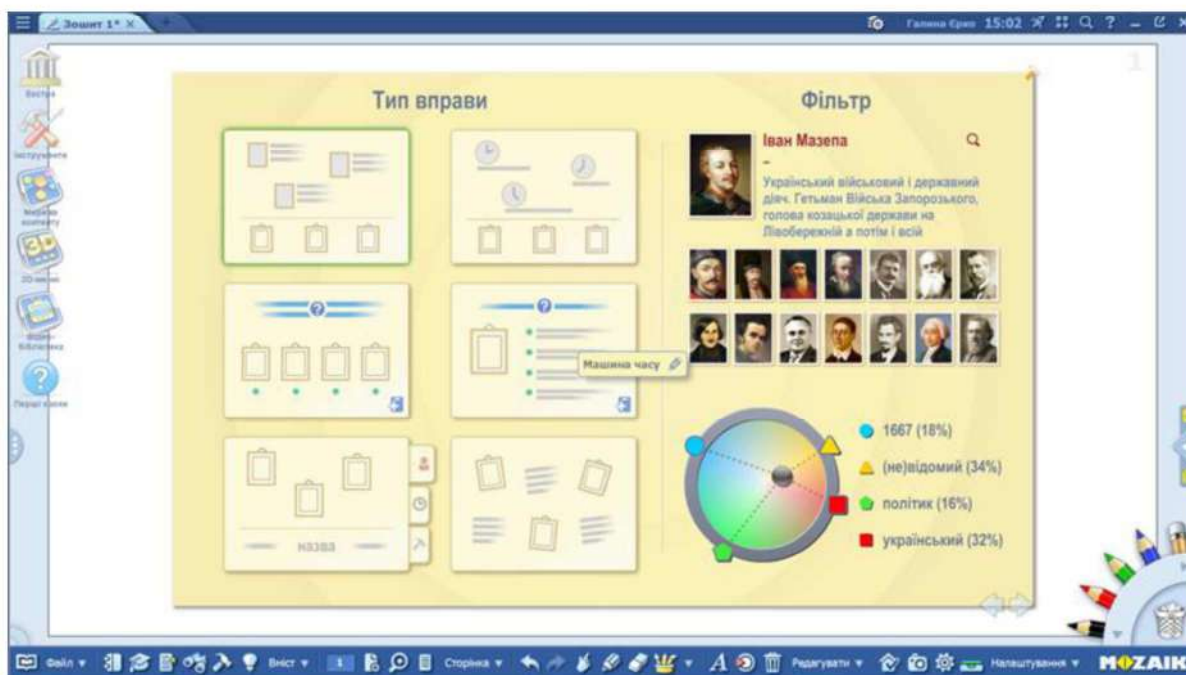

Рис. 3. Інструмент «Тести»

Окрім того, можна імпортувати й прикріплювати відео, 3D-сцени, матеріали як із Google, так і з галереї mozaBook. Це допоможе глибше зануритися в історичну епоху та проаналізувати постать Івана Мазепи з різних позицій.

Використання інтерактивної платформи Mozaik передбачає виконання певних освітніх завдань учасниками освітньо-виховного процесу. Можна сформулювати основні дидактичні функції використання інструментів програмного комплексу mozaBook під час вивчення історії, культурології та предмета «Захист України» (табл. 1).

Таблиця 1

Дидактичні функції інструментів програми mozaBook

Інструменти mozaBook	Функціональні можливості	Освітні завдання
Календар 	Вибір дати календаря з визначення важливих та цікавих подій, пов'язаних з днем проведення заняття	Розвиток навичок осмислення минулого, сучасного та зв'язків між ними
Портретна галерея 	Визначення відомих постатей та отримання інформації про них	Розвиток уміння аналізувати та узагальнювати отриману інформацію
Машина часу 	Встановлення зв'язку між особами та подіями з хронологічної точки зору	Формування історико-хронологічного мислення; встановлення причинно-наслідкових

		зв'язків між діяльністю людей в часі
Країни 	Завдання щодо вивчення країн та їх розташування на карті	Розвиток уміння використовувати карту як джерело інформації
miniMap 	Інтерактивна топографічна й адміністративна мапа Угорщини та Європи	Формування геопросторового мислення
Земна куля 	Земна куля у тривимірному відображенні.	Формування навичок пов'язувати історичні факти та артефакти з географічним простором
Тести 	Вибір однієї або кількох правильних відповідей, встановлення відповідності, встановлення логічних ланцюжків	Узагальнення та систематизація вивченого матеріалу, формування навичок практичного застосування теоретичних знань
Опитувальник 	Формулювання різних типів запитань: з короткою відповіддю, альтернативні, ін.	Узагальнення вивченого матеріалу

Навчальна взаємодія між учасниками освітнього процесу під час використання програми mozaBook може бути організована на різних етапах заняття. Наприклад, на етапі мотивації пізнавальної діяльності здійснюємо залучення студентів до освітнього процесу, активізацію якого покращить програма mozaBook, інструменти й ресурси якої при поясненні нового матеріалу урізноманітнять стилі навчання відповідно до освітньої мети та результатів. Інструменти mozaBook будуть ефективними для закріплення й систематизації вивченого матеріалу здобувачами освіти.

Висновки і перспективи подальших розвідок. Підсумовуючи проведений аналіз, можна стверджувати, що використання інтерактивної платформи Mozaik – це здатність викладача спрямовувати освітній процес на застосування новітніх методик під час вивчення дисциплін суспільствознавчого циклу.

Педагог у процесі діяльності має враховувати як навички групової комунікації, так і практичного мислення, застосовуючи отримані знання та вміння на практиці.

Запропонована розвідка не є остаточним розв'язанням проблеми використання ІКТ під час проведення занять суспільствознавчого циклу.

Інтерактивна платформа Mozaik, програма mozaBook та сайт mozaWeb потребують подальших розвідок щодо їх використання в навчальному процесі, а також щодо вивчення особливостей інтеграції в освітні предмети різних циклів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Верховна Рада України (2017). *Закон України «Про освіту»*. URL: <https://cutt.ly/vli2X8C> [Дата звернення 20.02.21].

Кремін, В. та Ільїн, В. (2020). Презентація візуальної грамотності в освітньому процесі та її експлуатація в культурі мислення. *Інформаційні технології і засоби навчання*. Том 75. № 1. СС. 1–12.

Хору́жа, Л., Прошкін, В. та Глушак, О. (2020). Компетентнісний розвиток викладачів вищої школи засобами цифрових технологій. *Інформаційні технології і засоби навчання*. Том 78. № 4. СС. 298-312.

Деркач Л., Констанкевич Л. (2020). Використання інтерактивної платформи Mozaik як об'єкта навчальної взаємодії між учасниками освітнього процесу. *Наука і освіта. Психологія – медицина – педагогіка*. Вип. 1. СС. 66-75.

Шишкіна, М. (2015). Формування і розвиток хмаро орієнтованого освітньо-наукового середовища вищого навчального закладу: монографія. К.: УкрІНТЕІ. 256 с.

Шевчук, П. (2019). Організація дослідницької роботи учнів засобами хмарних сервісів Office 365. *Інформаційні технології і засоби навчання*. Том 69. № 1. СС. 54–63.

Литвинова, С. (2015). Компонентна модель хмаро орієнтованого навчального середовища загальноосвітнього навчального закладу. *Науковий вісник. Серія: Педагогіка. Соціальна робота*. Уж.: УЖНУ. Вип. 35. СС. 99–107.

REFERENCES

Verkhovna Rada Ukrainy (2017). Zakon Ukrainy „Pro osvitu”. URL: <https://cutt.ly/vli2X8C> [Data zvernennia 20.02.21]. [in Ukrainian].

Kremin, V. & Ilin, V. (2020). Prezentatsiia vizualnoi hramotnosti v osvitnomu protsesi ta yii ekspluatatsiia v kulturi myslennia [Presentation of visual literacy in the educational process and its exploitation in the culture of thinking]. *Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia*. Tom 75. No 1. СС. 1–12. [in Russian].

Khoruzha, L., Proshkin, V. & Hlushak, O. (2020). Kompetentnisnyi rozvytok vykladachiv vyshchoi shkoly zasobamy tsyfrovyykh tekhnolohii [Competence development of higher school teachers by means of digital technologies]. *Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia*. Tom 78. No 4. SS. 298–312. [in Ukrainian].

Derkach L. & Konstankevych L. (2020). Vykorystannia interaktyvnoi platformy Mozaik yak obiekta navchalnoi vzaiemodii mizh uchasnykamy osvitnoho protsesu [Using the interactive platform Mozaik as an object of

educational interaction between the participants of the educational process]. *Nauka i osvita. Psykholohiia – medytsyna – pedahohika*. Vyp. 1. SS. 66–75. [in Ukrainian].

Shyshkina, M. (2015). Formuvannia i rozvytok khmaro orientovanoho osvitno-naukovoho seredovyscha vyshchoho navchalnogo zakladu: monohrafiia [Formation and development of a cloud-oriented educational and scientific environment of a higher educational institution: monograph]. K.: UkrINTEI. 256 s. [in Ukrainian].

Shevchuk, P. (2019). Orhanizatsiia doslidnytskoi roboty uchniv zasobamy khmarnykh servisiv Office 365 [Organization of research work of students by means of cloud services Office 365]. *Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia*. Tom 69. No 1. SS. 54–63. [in Ukrainian].

Lytvynova, S. (2015). Komponentna model khmaro orientovanoho navchalnogo seredovyscha zahalnoosvitnogo navchalnogo zakladu [Component model of the cloud-oriented educational environment of a secondary school]. *Naukovyi visnyk. Seria: Pedahohika. Sotsialna robota*. Uzhhorod: UZhNU. Vyp. 35. SS. 99–107. [in Ukrainian].

THE USE OF THE MOZAIK INTERACTIVE PLATFORM IN THE EDUCATIONAL PROCESS OF PUBLIC DISCIPLINES

Halyna Yerko

Teacher-methodologist, Chairman of the Cycle Commission
Public and Artistic Disciplines

Lutsk Pedagogical Vocational College

Communal institution of higher education “Lutsk
Pedagogical College” of Volyn Regional Council,

Lutsk, Ukraine

ORCID:0000-0002-7637-8558

e-mail: ierko_galy@ukr.net

Oleksandr Kurchaba

Senior Lecturer, Lecturer of the Cycle Commission
Public and Artistic Disciplines

Lutsk Pedagogical Vocational College

Communal institution of higher education “Lutsk
Pedagogical College” of Volyn Regional Council,

Lutsk, Ukraine

ORCID:0000-0001-7427-8863

e-mail: kurcabaoleksandr@gmail.com

Yuliia Lutsiuk

Teacher of the Cycle Commission of Public and
Artistic Disciplines

Lutsk Pedagogical Vocational College

Communal institution of higher education “Lutsk
Pedagogical College” of Volyn Regional Council,

Lutsk, Ukraine,
ORCID:0000-0002-7628-4586
e-mail: ulialucuk@gmail.com

Oksana Filiuk

Teacher of the Cycle Commission of Public and
Artistic Disciplines
Lutsk Pedagogical Vocational College
Communal institution of higher education “Lutsk
Pedagogical College” of Volyn Regional Council,
Lutsk, Ukraine
ORCID:0000-0001-8107-368X
e-mail: filuav5@gmail.com

Abstract. The article describes the specifics of the interactive platform Mozaik and the specifics of its use in the educational process of public disciplines. The didactic significance of media has been studied. It was noted that their use activates the cognitive activity of the individual, deepens his perception of new information, which generally increases the efficiency and quality of learning. It was emphasized that the mozaBook software package can be used at all stages of lectures and practical classes during teaching of different public disciplines, as well as the organization of independent work of students on methods of teaching civic and historical education. The didactic functions of the tools of the mozaBook program were formulated and the expediency of using the software possibilities of attaching information of different format (“Calendar”, “Portrait Gallery”, “Time Machine”, “miniMap”, “Countries”, “Globe”, “Tests”, “Questionnaire” and other) to explain and illustrate the theoretical material in order to generalize and systematize knowledge. The multifunctional nature of the Mozaik platform has been noted, in particular, organizational and methodological support of social disciplines, the ability to implement practical learning goals, the use of different media products (digital resources) for the formation of information and communication, civic and social competencies of students. It was emphasized that the media diversify the ways of organizing individual and group work of students, and pair and group work stimulates cooperation and interactivity. It has been found that due to the advantages such as flexibility and choice of individual pace, time, topic and purpose of the lesson, the interactive platform Mozaik together with its auxiliary components is the media that allows classes informative, informative and accessible to students.

Keywords: Mozaik interactive platform, mozaBook software package, mozaWeb site, mozaBook tools, didactic materials.

Стаття надійшла до редакції 22.03.2021